ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/829 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Απριλίου 2023

σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που πρόκειται να διανεμηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία και στα άτομα που έχουν ανάγκη στην Ουκρανία

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2023) 2490]

(Τα κείμενα στη γαλλική, γερμανική, εσθονική, λετονική, λιθουανική, ολλανδική, πολωνική, ρουμανική και σλοβακική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/132/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2009, για καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 143 στοιχεία β) και γ) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά την απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας ορισμένων οριστικών εισαγωγών αγαθών ([1]), και ιδίως το άρθρο 53 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών ([2]), και ιδίως το άρθρο 76 πρώτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 24 Φεβρουαρίου 2022, η Ρωσία ξεκίνησε απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Κατά συνέπεια, εκατομμύρια άνθρωποι εγκατέλειψαν την Ουκρανία και τα κράτη μέλη της ΕΕ χορήγησαν προσωρινή προστασία ([3]) σε περίπου 4 εκατομμύρια άτομα. Η εισροή ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη όσον αφορά την εξασφάλιση επαρκούς ανθρωπιστικής βοήθειας και την κάλυψη των πρωταρχικών αναγκών των εν λόγω ατόμων.

(2) Στις 24 Φεβρουαρίου 2022, η Ουκρανία ζήτησε βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) όσον αφορά τις προμήθειες ειδών πολιτικής προστασίας.

(3) Ως έκφραση αλληλεγγύης και στήριξης, τα κράτη μέλη και η διεθνής κοινότητα ανταποκρίθηκαν παρέχοντας αγαθά ανθρωπιστικής βοήθειας προς διανομή στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση και φθάνουν στην Ένωση και σε άλλα άτομα που πλήττονται από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία.

(4) Την 1η Ιουλίου 2022 εκδόθηκε η απόφαση (ΕΕ) 2022/1108 της Επιτροπής ([5]). Με την απόφαση αυτή χορηγείται, όσον αφορά ορισμένα κράτη μέλη, απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) κατά την εισαγωγή για εμπορεύματα που πρόκειται να διανεμηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία και στα άτομα που έχουν ανάγκη στην Ουκρανία, από την 24η Φεβρουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.

([1]) ΕΕ L 292 της 10.11.2009, σ. 5.
([2]) ΕΕ L 324 της 10.12.2009, σ. 23.
([3]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1).
([4]) Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).
([5]) Απόφαση (ΕΕ) 2022/1108 της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2022, σχετικά με την απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που πρόκειται να διανεμηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία και στα άτομα που έχουν ανάγκη στην Ουκρανία (ΕΕ L 178 της 5.7.2022, σ. 57).

(5) Στις 25 Νοεμβρίου 2022, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη των κρατών μελών σχετικά με το κατά πόσον ήταν αναγκαία η παράταση της ισχύος των μέτρων που προβλέπονται στην εν λόγω απόφαση. Μετά τη διαβούλευση αυτή, υποβλήθηκαν αιτήσεις για την εφαρμογή, ή τη συνέχιση της εφαρμογής, των εν λόγω μέτρων από την Αυστρία, την Εσθονία, τις Κάτω Χώρες, τη Λετονία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, την Πολωνία και τη Ρουμανία στις 2 Δεκεμβρίου 2022, από τη Σλοβακία στις 5 Δεκεμβρίου 2022 και από τη Γαλλία στις 30 Δεκεμβρίου 2022 (στο εξής: αιτούντα κράτη μέλη).

(6) Η ανθρωπιστική κρίση που προκλήθηκε από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία συνεχίζεται και έχει σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο για την Ουκρανία, αλλά και για πολλά κράτη μέλη, και συνιστά καταστροφή που πλήττει το έδαφος πολλών κρατών μελών κατά την έννοια του τίτλου II κεφάλαιο XVII τμήμα Γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και του τίτλου VIII κεφάλαιο 4 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ.

(7) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα αιτούντα κράτη μέλη να χορηγούν απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς που επιβάλλονται στα εμπορεύματα που εισάγονται για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και απαλλαγή από τον ΦΠΑ που επιβάλλεται στα αγαθά που εισάγονται για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 51 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ από κρατικούς οργανισμούς, καθώς και ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκεκριμένοι από τις αρμόδιες αρχές των αιτούντων κρατών μελών, ή για λογαριασμό τους. Λαμβανομένης υπόψη της άνευ προηγουμένου κατάστασης, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα αιτούντα κράτη μέλη να χορηγούν απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ για τα εμπορεύματα που προορίζονται για ανθρωπιστική βοήθεια που εισάγονται για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από κρατικούς οργανισμούς ή άλλους ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκεκριμένοι και ασκούν παρόμοιες δραστηριότητες σε άλλο αιτούν κράτος μέλος, όπου τα εμπορεύματα προορίζονται να χρησιμοποιηθούν. Προκειμένου να ανταποκριθούν στα αιτήματα των κρατών μελών για την παροχή βοήθειας στα άτομα που έχουν παραμείνει στην Ουκρανία και πλήττονται σοβαρά από τη στρατιωτική επίθεση, είναι επίσης αναγκαίο να επιτραπεί η περαιτέρω μεταφορά των εν λόγω εμπορευμάτων σε ουκρανικούς κρατικούς οργανισμούς ή σε ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκεκριμένοι από τις αρμόδιες ουκρανικές αρχές με σκοπό τη δωρεάν διανομή των εν λόγω εμπορευμάτων στα άτομα που έχουν ανάγκη στην Ουκρανία. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα αιτούντα κράτη μέλη να χορηγούν απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς που επιβάλλονται στα εμπορεύματα που εισάγονται για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και απαλλαγή από τον ΦΠΑ που επιβάλλεται στα αγαθά που εισάγονται για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 51 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ όταν αυτά εισάγονται για να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία από μονάδες παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις καταστροφών ή για λογαριασμό τους για την κάλυψη των αναγκών τους κατά το χρονικό διάστημα της παροχής βοήθειας στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία.

(8) Για να παρακολουθούνται οι εισαγωγές για τις οποίες χορηγείται απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς ή από τον ΦΠΑ, τα αιτούντα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη φύση, τις ποσότητες και την αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται με απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ προκειμένου να διανεμηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία, τους οργανισμούς που έχουν εγκρίνει για τη διανομή ή τη διάθεση των εν λόγω εμπορευμάτων, καθώς και σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για να αποτραπεί η χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων για σκοπούς άλλους από την αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία.

(9) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, να αποτραπούν οι παρατυπίες και να προστατευθούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών, τα αιτούντα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης κινδύνων και των σχετικών μέτρων τελωνειακού ελέγχου όσον αφορά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, τη χρήση και την επακόλουθη μεταφορά στην Ουκρανία εμπορευμάτων για τα οποία χορηγείται απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς ή από τον ΦΠΑ. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται για τα μέτρα που έχουν ληφθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρούσα απόφαση.

(10) Λαμβανομένων υπόψη των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα αιτούντα κράτη μέλη, θα πρέπει να χορηγηθεί απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ για τις εισαγωγές που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2023. Η απαλλαγή θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

(11) Στις 16 Ιανουαρίου 2023 πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 76 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και το άρθρο 53 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2009/132/ΕΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Χορηγείται απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς στα εμπορεύματα κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στις εισαγωγές κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/132/ΕΚ, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα εμπορεύματα προορίζονται για μία από τις ακόλουθες χρήσεις:

i) δωρεάν διανομή από τους φορείς και τους οργανισμούς που αναφέρονται στο στοιχείο γ) προς όφελος των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία·

ii) δωρεάν διάθεση προς όφελος των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία, ενώ τα εμπορεύματα παραμένουν στην κυριότητα των φορέων και των οργανισμών που αναφέρονται στο στοιχείο γ)·

β) τα εμπορεύματα πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 75, 78, 79 και 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και στα άρθρα 52, 55, 56 και 57 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ·

γ) τα εμπορεύματα εισάγονται για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από κρατικούς οργανισμούς ή για λογαριασμό τους, συμπεριλαμβανομένων κρατικών φορέων, δημόσιων φορέων και άλλων φορέων που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο, ή από ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκεκριμένοι από τις αρμόδιες αρχές των αιτούντων κρατών μελών στα οποία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν τα εμπορεύματα, ή για λογαριασμό των οργανισμών αυτών.

2. Τα εμπορεύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορούν επίσης να εισάγονται με απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/132/ΕΚ σε αιτούν κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο τα εμπορεύματα προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, υπό τον όρο ότι τα εμπορεύματα εισάγονται για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από κρατικό οργανισμό ή άλλον ευαγή ή φιλανθρωπικό οργανισμό που είναι εγκεκριμένος από τις αρμόδιες αρχές και ασκεί παρόμοιες δραστηριότητες στο κράτος μέλος στο οποίο προορίζονται να χρησιμοποιηθούν τα εμπορεύματα.

3. Η μεταφορά των εμπορευμάτων μεταξύ δύο κρατών μελών υπόκειται σε προηγούμενη κοινοποίηση από εγκεκριμένο ευαγή ή φιλανθρωπικό οργανισμό στις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους που χορηγεί την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ.

4. Με την επιφύλαξη προηγούμενης κοινοποίησης στις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους που χορηγεί απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς, οι οργανισμοί που επωφελούνται από την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 μπορούν να μεταφέρουν τα εμπορεύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, για τα οποία έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ, σε ουκρανικούς κρατικούς οργανισμούς ή ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκεκριμένοι από τις αρμόδιες ουκρανικές αρχές προκειμένου να διανεμηθούν δωρεάν στα άτομα που έχουν ανάγκη στην Ουκρανία.

5. Με την επιφύλαξη των άρθρων 75 έως 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και των άρθρων 52 έως 57 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ χορηγείται, επίσης, απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς στα εμπορεύματα κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και απαλλαγή από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/132/ΕΚ, όταν αυτά εισάγονται για να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία από μονάδες παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις καταστροφών ή για λογαριασμό τους για την κάλυψη των αναγκών τους κατά το χρονικό διάστημα της παροχής βοήθειας στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν πληροφορίες στην Επιτροπή σχετικά με τη φύση, τις ποσότητες και την αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται με απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 1, σε μηνιαία βάση, τη δέκατη πέμπτη ημέρα του μήνα που έπεται του μήνα αναφοράς.

Έως τις 31 Μαρτίου 2024, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) κατάλογο των οργανισμών που είναι εγκεκριμένοι από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·

β) τις ακόλουθες ενοποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα εμπορεύματα που εισάγονται με απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ δυνάμει του άρθρου 1:

i) τον αριθμό τελωνειακής διασάφησης·

ii) την ημερομηνία αποδοχής της τελωνειακής διασάφησης·

iii) τον κωδικό τελωνειακού καθεστώτος·

iv) το αιτούν κράτος μέλος ή τη χώρα προορισμού στην οποία τα εμπορεύματα προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν·

v) τον κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας·

vi) τον κωδικό του Ολοκληρωμένου Δασμολογίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (TARIC)·

vii) την καθαρή μάζα·

viii) τη συμπληρωματική μονάδα, κατά περίπτωση·

ix) την αξία των εμπορευμάτων·

x) τον δασμολογικό συντελεστή·

xi) τον συντελεστή ΦΠΑ·

xii) το ποσό μη εισπραχθέντων δασμών και μη εισπραχθέντος ΦΠΑ·

xiii) την καταγωγή των εμπορευμάτων·

xiv) τους τίτλους των φορέων και οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·

γ) τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα άρθρα 78, 79 και 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 και με τα άρθρα 55, 56 και 57 της οδηγίας 2009/132/ΕΚ και, κατά περίπτωση, τα μέτρα διαχείρισης κινδύνων και τελωνειακού ελέγχου που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]), όσον αφορά τα εμπορεύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Το άρθρο 1 εφαρμόζεται στις εισαγωγές που πραγματοποιούνται στην Αυστρία, τη Γαλλία, την Εσθονία, τις Κάτω Χώρες, τη Λετονία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στη Ρουμανία και στη Σλοβακική Δημοκρατία.

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Βρυξέλλες, 17 Απριλίου 2023.

Για την Επιτροπή
Paolo GENTILONI
Μέλος της Επιτροπής